

פרוטוקול מס' 223

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום שלישי, כ"ו באדר התשנ"ח (24 למרץ 1998), שעה 11:35

נוכחים:

חברי הוועדה:
סאלח טריף - היו"ר
דוד אזולאי
בנימין אלון
מיכה גולדמן
רפיק חג'יחיא
ניסן סלומינסקי
רן כהן (מ"מ)

מוזמנים:
חה"כ אברהם רביץ
עו"ד דליה איש-שלום
עו"ד צביה גרוס
יפעת פוקס
אל"מ דוד בראל
רפ"ק איציק לוי
אליהו ליפשיץ
עו"ד נטלי עייש

- משרד המשפטים
- יועצת משפטית, משרד הבטחון
- מתמחה, לשכה משפטית, משרד הבטחון
- סגן ראש המינהל האזרחי, משרד הבטחון
- המשרד לבטחון פנים
- משרד הדתות
- לשכה משפטית, משרד הדתות

היועצת המשפטית: מרים פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה שפירא

רשמה: אירית שלהבת

סדר היום: 1. הצעת חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998
(של חה"כ רן כהן).

הצעת חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998

היו"ר סאלח טריף:

אני מבקש לפתוח מחדש את ישיבת הוועדה. אנחנו דנים עכשיו בהצעת חוק איסור הקמת מצבות זיכרון לזיכרם של מרצחים, התשנ"ח-1998. זו הצעת חוק של חבר הכנסת רן כהן. אנחנו בשלבי הדין לקראת קריאה שניה ושלישית. אני רוצה לומר לחברי הוועדה מספר דברים.

למעשה אנחנו דנים ודשים בחוק הזה כבר מעל לשנתיים, עוד בקדנציה הקודמת. החוק הזה מתקדם תוך לבטים קשים ותוך התייעצויות עם כל הגורמים, כולל מערכת הביטחון, כולל היועץ המשפטי לממשלה. אני רוצה להכניס אתכם לתמונה לגבי ההתייעצויות האחרונות שהיו לוועדה.

היתה לי שיחה עם היועץ המשפטי לממשלה, מר אליקים רובינשטיין, ממש בימים האחרונים. הוא הודיע לי עוד קודם שיש לו המלצה לתשתית משפטית ראויה למערכת הביטחון להחליט על אחת משתי אופציות: אופציה אחת של הסרת כל הסממנים מעל לקברו של גולדשטיין, שלא תהיה שם שום אנדרטה, ולעשות הכל כדי שזה לא יהיה מקום עליה לרגל שמחובר לפארק; מצד שני יש גם המלצה, שהוא אומר בלשון שהיא קצת יותר בעייתית, של העברת הקבר.

בשיחה שהיתה לי עם היועץ המשפטי לממשלה וגם עם עוזרו, מר נועם סולברג, נאמר לי במפורש שאתמול המשפחה של גולדשטיין היתה אצל היועץ המשפטי ודיברו איתו. מסתמנת הבנה והסכמה של המשפחה לעניין הסרת כל הסממנים, ומצד שני ישנה התנגדות עצומה להעברת הקבר.

זה לא שינה דבר בהמלצת היועץ המשפטי לשר הביטחון ולמערכת הביטחון. אני הבנתי שעמדתה של מערכת הביטחון, של שר הביטחון, היא העברת הקבר. גברת צביה גרוס תגיד לנו מה העמדה שלהם, כדי שלא נחזור כל שנה, חודש אחר חודש, פעם אחר פעם, על כך שייבנו סממנים חדשים לאנדרטה וייחסלו אחרים ושכל פעם מחדש יוצרו עימותים נוספים.

אני מבין שיש כאן בעיה הלכתית, השאלה האם ניתן להעביר קבר מבחינה הלכתית. אבל אני אומר לכולם השאלה פה היא ציבורית ולאומית וכבר קרה בישראל שנתנו פשרות מבחינה הלכתית והחליטו החלטות שיש בהן כדי לפתור בעיות בסדר גודל לאומי. זאת בעיה מצפונית ממדרגה ראשונה, זאת בעיה בסדר גודל לאומי. הציבור בישראל ברובו המכריע, וגם לשמחתי הציבור הדתי שמויצג כאן, אף אחד לא תמך בעניין של פיזור שמו ופועלו של גולדשטיין, להיפך, כולם גינו כאיש אחד.

השאלה הנשאלת כאן, האם אנחנו נוכל לתת ביטוי לרחשי הלב בציבור בישראל, לרוב, אם לא לכולם ופעם אחת ולתמיד לפתור את הבעיה. לפי דעתי להעביר את הקבר הזה לקבר ישראל בבית קברות יהודי בירושלים, בחברון, איפה שיוחלט, זה פיתרון אפשרי. ואז פעם אחת ולתמיד נפתור את הבעיה.

חברים האלו כאן בעיות שצריך לשאול את הרב המקומי ואת הרבנים הראשיים, והכל יתכן. אבל אנחנו מחוקקים וכאשר אנחנו מחוקקים אנחנו מתחשבים בדעת כולם. הדיעה הרווחת כאן, גם של מערכת הביטחון, לפי מה שאני יודע, וגם של היועץ המשפטי לממשלה, שניתן להעביר את הקבר ולפתור את הבעיה פעם אחת ולתמיד מבלי להיתקע בפתרונות זמניים שיצרינו פתרונות יותר קשים בהמשך. זה המצב, זו הסיטואציה שבה אנחנו נמצאים.

חבר הכנסת רן כהן ביקש לשנות את זה גם בהצעת החוק. בוועדה התקבלה בקשה בכתב מאת חבר הכנסת דוד אזולאי ובקשה בעל-פה של חברי הכנסת ניסן סלומיאנסקי ובנימין אלון, שטענו שיש פה נושא חדש של העברת הקבר ולכן צריך להעביר את זה לוועדת הכנסת.

בנימין אלון:

או שהוועדה תסכים להוריד את הסעיף הזה ולחזור לנוסח המקורי. אם הולכים רק על הסרת הסממנים, זה בדיוק מה שהוחלט בוועדה והועבר לקריאה שניה ושלישית.

היו"ר סאלח טריף:

אני מבין שהוועדה מאוחדת סביב ההצעה לחסל את כל הסממנים שעל הקבר. יש טענה שיש כאן שינוי של ההצעה. על זה נצטרך היום לדון. אני מציע שראשית כל, עוד לפני שחבר הכנסת רן כהן יגיד את עמדתו הסופית בעניין כמציע החוק, שנשמע את נציגת מערכת הביטחון, עו"ד צביה גרוס, ואת אלוף משנה דוד בראל, שהוא סגן ראש המינהל האזרחי, ואחר-כך אולי חבר הכנסת רן כהן יתייחס ואנחנו נקבל החלטה.

דוד אזולאי:

אדוני היושב-ראש, לפני שתהיה התייחסות אני מבקש התייחסות של עו"ד גרוס למכתבו של היועץ המשפטי אל שר הביטחון בעניין הזה. אני יודע שהיה מכתב כזה על סמך השיחה שלי עם היועץ המשפטי.

היו"ר סאלח טריף:

אני מבקש שהיועץ המשפטי לממשלה, או נציג המערכת המשפטית, יניחו את ההצעה או את ההמלצה בפני הוועדה.

דוד אזולאי:

הם לא היו מוכנים לעשות את זה.

היו"ר סאלח טריף:

אלא אם יש בזה בגדר סוד מדינה, ואז אני אקבל את החשאיות, אבל אם זה לא בגדר של סוד ראוי יהיה שחברי הוועדה לפני קבלת ההחלטה יידעו מה היועץ המשפטי לממשלה ממליץ בפני מערכת הביטחון.

צביה גרוס:

ראשית, אין חולק שמדובר בבעיה שצריך לפתור אותה. בעניין הזה אני מסכימה עם דבריו של כבוד היושב-ראש בפתיחת דבריו. השאלה היא באמת מה הדרך לעשות את זה.

באשר לחוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה, אין לכם את המיסמך אבל אני רוצה לקרוא את הפסיקה האחרונה ממכתבו, שאומר, אחרי שהוא מסביר את הנושא של הסרת האנדרטה: "מכל מקום יש צורך בהחלטה" - אולי אני אקרא את כל הסעיף. הוא צירף חוות דעת של עו"ד מלכיאל בלאס, הממונה על ענייני בג"צים בפרקליטות המדינה, שמנתח את כל השתלשלות העניינים. מהשתלשלות העניינים עולה שיש היתר לבנייה, כפי שאני מניחה שהוועדה יודעת, למרות שהיה מכתב מפורש מלשכת שר הביטחון מאוקטובר 1994, שלא להתיר את הבניה. היועץ המשפטי לממשלה עשה עבודה יסודית אך הוא לא הצליח לעלות על העיקבות איך ולמה למרות המכתב המפורש הזה ניתן היתר בניה. אולי נציג המינהל האזרחי יודע יותר.

היו"ר סאלח טריף:

ניתן היתר בדיעבד.

צביה גרוס:

היועץ המשפטי מעלה את האפשרות של הסרת סימני הפיאור, כך נקרא לזה, מצד אחד, והעברת הקבר מצד שני. לגבי העברת הקבר הוא אומר: "תיתכן העלאתה של שאלה הלכתית. אינני פוסק הלכה. ישנן מגבלות הלכתיות, גם אם אינן בלתי פתירות".

בעניין הזה אני רוצה לציין ששר הביטחון קיבל מכתב מההורים של ברוך גולדשטיין. הם צירפו חוות דעת הלכתית של הרב דב ליאור, בתור הרב המקומי של קריית ארבע, שפוסק באופן חד משמעי שאסור להעביר את הקבר. הוא עושה הבחנה בין העברת גווייה של נפטר מחוץ-לארץ לארץ ישראל או מטעמים אחרים, אם מישהו נקבר במקום שאין רשות לבעלים, מכל מקום נתן פסק נגד העברת גופתו של ברוך גולדשטיין לקבר אחר.

שני הרבנים הראשיים, גם הרב בקשי-דורון וגם הרב לאו, כשרצינו לפנות אליהם הסתבר לנו שההורים של ברוך גולדשטיין הקדימו את שר הבטחון. הם העבירו לנו את חוות הדעת של הרב בקשי-דורון ושל הרב לאו, שתומכים בחוות הדעת של הרב ליאור. למעשה במקום לפסוק בעצמם הם אומרים שהיות והוא הרב המקומי אז הוא הפוסק.

היו"ר סאלח טריף:

זה הדבר הכי נוח שהם יכלו לעשות לעצמם.

דוד אזולאי:

זה לא שאלה של נוחות, זה מבחינה הלכתית אסור להם. יש מושג שנקרא הרב המקומי, שהוא בר סמכא.

רן כהן:

הם לא דנו בעניין לגופו.

ניסן סלומינסקי:

אבל מה זה משנה? הרי זה הפסיקה שלהם.

צביה גרוס:

בשורה התחתונה הרב בקשי-דורון אומר שהחלטתו ההלכתית של הרב ליאור היא הקובעת אם יש מקום להתיר העברה ו"הנני לסמוך על הבאתו ההלכתית שצרופה במדון".

רן כהן:

זאת חרפה. הם אומנם רבנים ראשיים אבל זאת חרפה.

צביה גרוס:

אני רק מצטטת כרגע, כי אני רוצה לסקור את העניין. הרב הראשי לישראל, הרב לאו, כותב: "ראיתי את תשובתו של עמיתי הרב הראשי, הרב אליהו בקשי-דורון, ואני מצטרף לעמדתו".

ניסן סלומינסקי:

כמו בבית המשפט העליון.

צביה גרוס:

ואז הוא אומר: "הרב דב ליאור שליט"א הינו מגדולי רבני ישראל וראוי כי נסמוך על פסיקתו".

אנחנו* העברנו ליועץ המשפטי לממשלה את שלושת המסמכים הללו, גם הוא ער להם, וכמובן שמתעוררת הסוגיה הזאת וכולנו חייבים לקחת אותה בחשבון ולשקול מה המצב של חוק שסותר את פסק ההלכה. זה די מורכב.

היו"ר סאלח טריף:

זו שאלה כבדה: מדינת הלכה או מדינת חוק.

צביה גרוס:

שר הביטחון שקיבל את המסמך של היועץ המשפטי לממשלה כתב ב-19 לחודש לראש הממשלה

מכתב, יש לי אותו כאן.

חנה:

סליחה, ברשותך, אולי בכל זאת תאמרי מה היועץ המשפטי כתב לשר הביטחון. אני קראתי את חוות הדעת בעיון. מה כתב היועץ המשפטי לממשלה לגבי אפשרות העברת הקבר?

צביה גרוס:

זה מחייב מבחינת החוק הישראלי איזה פעולה לפי תקנות ההגנה לשעת חירום. הוא אמר, כפי שהזכרתי, "אינני פוסק הלכה. יש פה בעיות הלכתיות, אולם אינן בלתי פתירות". גם אני אינני מחווה דיעה, גם אני לא פוסקת הלכה. אני רק אומרת לך, העניין הוא רק חומרת ... למען הדיוק חייבים לציין שחוות הדעת הרבניות של הרב ליאור, הרב בקשי-דורון והרב לאו הגיעו אחרי המכתב של מר אליקים רובינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה. מר אליקים רובינשטיין אומר שאפשר לעשות שימוע.

דוד אזולאי:

סליחה, המכתבים של הרבנים הגיעו לפני חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה, רק שאתם קיבלתם את זה לאחר מכן.

ניסן סלומינסקי:

מה שהיא אומרת, שהיועץ המשפטי נשכתב את מכתבו לא ראה את מכתבי הרבנים.

הו"ר סאלח טריף:

רבתי, תקשיבו ואז לא תשאלו הרבה שאלות.

צביה גרוס:

אמרתי ששר הביטחון פנה לראש הממשלה ב-19.3, העביר לו את חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה (על אף שלראש הממשלה יש את זה גם ממקורותיו), וביקש להעלות את הנושא לממשלה או לפורום ממשלתי אחר בראשות ראש הממשלה משום ששר הביטחון חושב שהסוגיה היא באמת בעייתית. אבל בכל מקרה, בטרם שהוא הולך למהלך שבו הוא יפנה למפקד האיזור ויאמר לו לערוך שימוע למשפחת גולדשטיין, כי את זה גם היועץ המשפטי לממשלה קבע וכמובן שזה הכרחי, ההנחה היא שמבחינת הכללים המשפטיים למרות שיש בידם היתר, לאחר שיהיה שימוע ונשמע אותם גם אם הם לא ישתכנעו אז יהיה בסיס לפחות כדי לפעול להסרת סימני הפיאור למרות ההיתר מטעמים של תקנת הציבור ומטעמים אחרים. מכל מקום, שר הביטחון חושב שהמקרה הזה מחייב דיון ממשלתי.

אני חייבת לציין שהבוקר היתה לי שיחה קצרה עם היועץ המשפטי לממשלה, לא הספקתי עדיין לומר לך, עו"ד דליה איש-שלום, והוא הזכיר לי שהוא שוחח עם ההורים של ברוך גולדשטיין. אני לא הבנתי עד הסוף מה מסתמן. הדבר השני זה שהוא גם אמר שזה מחייב דיון ממשלתי. זו בעצם עמדת שר הביטחון.

חנה:

שר הביטחון קיבל מהיועץ המשפטי לממשלה חוות דעת שאומרת לו שבכוחו להסיר את כל המרכיבים של המצבה מלבד הקבר והמצבה שעל הקבר. מדוע שר הביטחון מבקש לקיים דיון ממשלתי אם הוא יכול להסתפק בפעולות הללו ולהסיר רק את הדברים שמסביב לקבר?

צביה גרוס:

כי לדעת שר הביטחון, ואני חושבת שהיועץ המשפטי לממשלה חושב אותו דבר, אני אקרא לך את הפסקה האחרונה מחוות דעתו, שהנושא הוא, כמו שהזכיר קודם כבוד היושב-ראש, ברמה לאומית.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה (223)
24.03.98

הו"ר סאלח טריף:

כבד מידי בשביל החלטה של שר.

צביה גרוס:

כבד מידי מכדי שהוא יבצע את זה, רק בגלל שהוא אחראי על המפקד באיזור, בלי דיון בממשלה או בפורום ממשלתי.

ח' כהן:

כלומר לא בגלל ששר הביטחון אולי סבור שזה לא מספיק להסיר את המרכיבים שמסביב לקבר?

צביה גרוס:

לא, כלל וכלל לא.

בנימין אלון:

מאותו שיקול שאתה הלכת לחקיקה ולא סמכת רק על שר הביטחון.

ח' כהן:

אם תירצה אני קצת יותר אדייק בפרטים לגבי העניין.

ניסן סלומינסקי:

היתה להם פעילות של מערכת הביטחון כל הזמן, הוא לא רצה את החקיקה.

ח' כהן:

אני, לא מישהו אחר, הגשתי את הצעת החוק בלי הסרת הקבר. אני שיניתי את עמדותי נוכח העמדה ששמעתי ממשרד הביטחון.

צביה גרוס:

אני רוצה לציין שהפרשנות שלך היא לא נכונה. שר הביטחון קבע כך מהטעמים שאני ציינתי. ודבר נוסף, בחוות הדעת של מר אליקים רובינשטיין, שלמעשה זה מכתב בנוגע לחוות דעת מפורטת, הוא באמת כותב: "מכל מקום יש צורך בהחלטה וכידוע גם החקיקה בכנסת נמצאת על הפרק. פעולה של הממשלה תהיה נחוצה". גם שר הביטחון חושב שנדרשת פה פעולה של הממשלה.

ניסן סלומינסקי:

חבר הכנסת רן כהן, אני רוצה שתתייחס למה שאני אומר. אני פונה אליך.

ח' כהן:

אני רוצה לדבר בקצרה ומייד אחרי זה אני אשתוק. אני אגיד לך מה אני מציע. אם תקבל - תקבל, לא תקבל - אני אדבר כשיגיע תורי. אני רוצה להסביר מה אני מציע ואז תיראו אם הדבר יכול להיות מקובל עליכם או שאינו יכול להיות מקובל.

ניסן סלומינסקי:

אנחנו קוראים.

היו"ר סאלח טריף:

חבר הכנסת סלומינסקי, תן לו לדבר, אולי הוא שינה את דעתו.

ח כהן:

מה שכתוב זה לא מה שאני מציע. תיארת לי לעצמי שיכול לקרות מצב שבו אתם תדברו על דבר שאני לא חושב אותו.

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, באמת רק בכדי שיהיה ברור על מה אנחנו מדברים. את הוויכוחים כבר עשינו והעמדות ידועות, כל הרגישויות ידועות. אני מאמין שאף אחד פה לא אוהב את המצב שם. דרך אגב, בעניין הזה אני חושב שכולם מאמינים לי שגם אני, למרות התיעוב שאני מרגיש כלפי הרצח והטבח והטובח, גם אני מגלה את הרגישות הכי גדולה בעולם לגבי המשפחה ולגבי קבר יהודי והכל, גם לגבי הרצח הכי נתעב בעולם.

אני חושב שיש דברים שהם כלליים שצריך לדעת אותם. ראשית, בהצעה שבה אני תומך אני לא מציע לדבר בכותרת על אדם שהרג אדם או בכלל לגבי אלימות. אני מדבר על "מבצע מעשה טרור". אני מבדיל מבחינת רמת החומרה בין מי שהרג אדם או ביצע איזשהי אלימות, או אפילו אלימות חמורה, לבין מבצע פעולת טרור, שבעיני זאת היא לא עבירה על החוק אלא ניסיון להרוס את החוק.

היו"ר סאלח טריף:

על זה יש הסכמה, אין לנו בעיה עם זה.

בנימין אלון:

כלומר אתה חוזר לשם על-פי הנוסח המקורי.

ח כהן:

אני מבקש להחזיר לנוסח הישן.

שנית, לגבי הנושא של העברת הקבר: אני במכוון לא ביקשתי להעביר את הקבר מלכתחילה, בהנחה שהמשפחה, שבמקור ביקשה שגולדשטיין יקבר בבית קברות, לאור עבודות עשרות הטרקטורים וכל הדברים האלה תירצה בעצמה להעביר אותו לקבר יהודי בבית קברות יהודי, אם זה בחברון ואם זה בירושלים.

מאחר ולדאבוננו הרב המשפחה מגלה עקשנות להשאיר את הקבר במקומו, מבלי להפוך את האתר לבית קברות יהודי רגיל אלא להשאיר אותו כקבר יהודי, ברור לי שאז יתחילו מישחק של חתול ועכבר ועלייה לרגל. כאן אני מעיז לומר, שוחחתי גם עם היועץ המשפטי לממשלה וגם עם שר הביטחון, כולם מבינים שהשארית הקבר במקומו לא פותרת כלום.

לכן, מאחר ואני לא רוצה להתנגש עם הרבנים ואני לא רוצה להגיע למצב של עשיית מעשה חלילה ברוטלי בתוקף חוק, הצעתי היא כזאת: שייכנס הסעיף החדש לגבי זה שאדם שנקבר שלא בבית קברות קיברו יעבר לבית קברות יהודי רגיל. אני מציע להוסיף נוסח נוסף, שביקשתי מהיועצת המשפטית של הוועדה, גפרת מרים פרנקל-שור, לנסח אותו, שאומר שלפני שהממונה יחליט על העברת הקבר הוא יבצע שימוע - או איך שזה ייקרא - למשפחה וישמע את רצונה לגבי סוגיית העברת הקבר. אני חושב שגם לגבי הרצח הכי נתעב בעולם, בטרם העברת הקבר עמדת המשפחה תישמע ומשקלה יילקח בחשבון.

בנימין אלון:

אבל אתה לא חוזר לנוסח שאושר בוועדה.

היו"ר סאלח טריף:

לא הבנתי את הצעתך.

ג'סן סלומינסקי:

הוא מציע להעביר את הקבר ותהיה תוספת שלפני העברת הקבר יהיה שימוע למשפחה.

היו"ר סאלח טריף:

אז אני רוצה להבין בשביל מה ייערך השימוע?

ג'סן סלומינסקי:

לא חשוב, ככה הוא מציע.

ח' כהן:

אדוני היושב-ראש, בקצרה, לדעתי צריך לחזור בכותרת לנוסח הראשון ואילו מהנוסח החדש לקחת את סעיף 2 שאומר: "נקבר אדם אשר ביצע מעשה טרור שלא בבית עלמין כאמור בהוראות סעיף 8(4) לפקודת בריאות העם" - כלומר שלא בבית קברות - "יועבר קברו לבית עלמין שנתאשר כדין בתור בית עלמין בהתאם להוראות הפקודה." כמו כן אני מציע להוסיף סעיף קטן (ב) לאותו סעיף ובו ייאמר שבטרם שהממונה מחליט על העברת קברו של אדם הוא צריך לעשות שימוע למשפחה.

היו"ר סאלח טריף:

אבל מה משמעות השימוע כאשר אתה אומר מראש להעביר את הקבר?

ח' כהן:

המשמעות היא שאם למשפחה יש רצון למנוע את ההעברה ויש בידיה מסמך של רב למנוע את ההעברה, היא תביא אותו בפני הממונה, והממונה יוכל ...

היו"ר סאלח טריף:

אנחנו לא נותנים לו סמכות כאן בחוק. נכון גברת מרים פרנקל-שור? אנחנו לא נותנים לו סמכות להכריע לאחר השימוע האם הוא יכול או לא יכול להחליט להעביר את הגופה מהקבר.

צביה גרוס:

חבר הכנסת רן כהן מציע לתת שיקול דעת לממונה. זה באמת מוזר.

ח' כהן:

בשטחי מדינת ישראל זה שר הפנים, בשטחים הכבושים זה שר הביטחון. לפני שהוא מחליט על העברה הוא צריך לבצע שימוע. הוא יכול לעשות את השימוע הזה ...

היו"ר סאלח טריף:

לא זאת השאלה שלי. לאחר שהממונה יעשה את השימוע האם הוא יכול כמו היועץ המשפטי לממשלה להחליט על סגירת תיק, פתיחת תיק, העברה או לא העברה? בעצם לא עשית כלום במקרה הזה. אני שואל שאלה עקרונית חשובה מאוד. אם הוא ישאיר את החלטה בידי השר ...

דוד אזולאי:

אנחנו כרגע חורגים ממסגרת הדיון. האם אנחנו כרגע מקיימים דיון על ההצעה המקורית שהגיש חבר הכנסת רן כהן? אם אנחנו דנים על זה, אין לנו בעיה, בואו נמשיך את הדיון. אם אנחנו דנים על השינוי שהגיש חבר הכנסת רן כהן, אני חושב שזה לא המקום. צריך להעביר את העניין לוועדת הכנסת.

רן כהן:

יש בינינו מחלוקת אם כי אתה גובר עלי. אני אומר לך למה. אני סבור שמטרת החוק הזה היתה להסיר את האתר הזה ממקומו. חשבנו לעשות את זה בלי אמירה מפורשת על העברת הקבר. אתה גובר עלי, מדוע? כי אתה בא וטוען שזה נושא חדש. זכותך לטעון את זה וזכותך להעמיד את זה למבחן ועדת הכנסת, זה בסדר. אבל זכותי להעלות את זה כנושא שאני סבור שהוא לא נושא חדש.

דוד אזולאי:

חבר הכנסת רן כהן, אין ביני לבינך ויכוח. אני כבר אמרתי את דעתי לא פעם, לגבי כל נושא התפאורה מסביב לקבר אין בינינו ויכוח שצריך להסיר את זה. יש פה בעיה הלכתית על העברת הקבר עצמו, זאת הבעיה שלנו. זה הכל.

היו"ר סאלח טריף:

אני גם לא הבנתי מחבר הכנסת רן כהן האם אתה אומר שהשימוע הוא שלב שאתה נותן בידי זה שמבצע את ההחלטה להעביר או לא להעביר, או שאתה משאיר את ההחלטה בידי החוק, שהוא חייב בכל מקרה להעביר? אז מה ערך השימוע? זו שאלה שאתה צריך להשיב עליה. אבל קודם רשות הדיבור לחבר הכנסת ניסן סלומינסקי.

ניסן סלומינסקי:

אני פונה בעיקר לחבר הכנסת רן כהן. אנחנו כולנו חושבים שהמעשה שנעשה היה מעשה נורא, שהיה אסור לעשותו, ובוודאי שאסור סביב זה לרקוד. אסור לתת את האפשרות לרקוד סביב זה. כולנו גם יודעים שזה לא משנה, גם אם הקבר יהיה בסוף בירושלים אז הם יכולים לעלות לירושלים הרי. את זה אתה לא יכול לחסום, לצערנו אי אפשר לחסום.

היו"ר סאלח טריף:

הוא לא מבקש לחסום את זה.

ניסן סלומינסקי:

מה שאנחנו רוצים לעשות, אנחנו רוצים שהמדינה כמדינה לא תאפשר שזה ייהפך למשהו מעבר לקבר רגיל, זה מה שאנחנו רוצים. אנחנו הבנו שהלכנו ביחד כולנו על הצעת חוק שאומרת שמעבר לקבר רגיל לא יהיה שם כלום, שמערכת הביטחון תסלק את הכל ולא יהיה שם כלום.

היו"ר סאלח טריף:

היא תסלק את הפארק גם? זו שאלה חשובה. אם מחסלים את הפארק ואם מבטלים את הסממנים אז אפשר להתאחד סביב הצעתכם.

בנימין אלון:

צריך לבנות חומה ליד הגן.

היו"ר סאלח טריף:

יהיה לו גם כותל, חומה. אתה מבין?

ניסן סלומינסקי:

אנחנו נגיע לפרטים אם נלך על זה. הלכנו ביחד על הצעה אחת משותפת של כל הבית על כל סיעותיו לעשות את זה, וזה מקובל. בישיבה האחרונה חבר הכנסת רן כהן מהשיקולים שלו, שאני יכול להבין אותם, הציע הצעה שונה.

רן כהן:

זו לא הצעה שלי. הבנתי ממערכת הביטחון שאם לא תהיה העברת הקבר אז האתר ישאר אתר עלייה לרגל שקורא לרצח נוסף.

ניסן סלומינסקי:

חבר הכנסת רן כהן הציע הצעה שונה. בהצעה שלו יש בעייתיות גדולה מאוד מבחינתנו כי היא מנוגדת נכון לעכשיו להלכה. גם היועץ המשפטי הצביע על הקושי הגדול הזה. ברגע שהיא מנוגדת להלכה, אנחנו לא יכולים לתת לזה יד. אנחנו לא יכולים גם שיהיה מצב שהכנסת מחוקקת חוק שהוא מתנגד להלכה. זה לא היה אף פעם ואנחנו צריכים לעשות כל מאמץ שזה לא יהיה.

מאחר וזה נושא חדש לחלוטין ואתה רואה שהוא שונה במהות, זה לא איזה שינוי קטן, הוא שונה במהות מכל מה שהיה קודם. אם זה נשאר אז אני מבקש כנושא חדש להעביר את זה לוועדת הכנסת. אבל אני פונה שוב לחבר הכנסת רן כהן ואומר - בואו נלך כולנו ביחד על ההצעה הראשונה, שהצבענו עליה פה אחד.

היו"ר סאלח טריף:

יש לי הצעה, ואני מבקש שכולכם תשמעו אותה בכל הכנות. אני מציע, אם ללכת על-פי הצעתו החדשה של חבר הכנסת רן כהן, אם אנחנו נותנים לסמכות הממשלתית, זה שר הבטחון או מי שלא יהיה, את האפשרות לעשות שימוע לרב המקומי או למשפחה אנחנו גם צריכים לתת לו את הסמכות להחליט אחרי שהוא עשה את השימוע. זה אפשרות אחת. הוא יכול אז להחליט ולקחת בחשבון שהנושא כבד מידי, כמו שגברת גרוס אומרת, ולהעביר את זה לממשלה. אני מניח שהממשלה אחראית מאוד וגם בה יש לכם נציגים שהם רבנים לא פחות ממכם, אם אני לא טועה. זאת אפשרות אחת.

אופציה שניה, אם אתם מחליטים כאן על הסרת הסממנים אני אומר לכם שאני לא אתן לזה יד בלי שיימחקו את הפארק משם. אני לא מוכן שזה ישאר. אם ישאירו שם קבר גלמוד ובודד בשטח מדברי, אין שום בעיה. אבל להשאיר פארק שבאים אליו ועושים קמפינג ומגיעים בני נוער לאתר של הסתה עתידית, לזה לא ניתן יד.

אלה שתי חלופות. אני קודם כל מציע לחבר הכנסת רן כהן לקבל את ההצעה הראשונה. אני מניח ששר הביטחון הוא אדם אחראי, הממשלה שמקבלת החלטה לוקחת בחשבון את כל ההיבטים, גם ההלכתיים וגם אחרים.

ניסן סלומינסקי:

אם חבר הכנסת רן כהן יהיה מוכן במקום "שימוע" להוסיף "הקבר יוזז על פי ההלכה", אני מוכן ללכת על זה. ל"שימוע" אין כל משמעות.

היו"ר סאלח טריף:

אני מחר אביא לך חוק שעל-פי ההלכה הדרוזית אתה תצטרך להיכנס בלי כיפה למקומות מסויימים. מה זה?

ניסן סלומינסקי:

האם אתה רוצה שהכנסת תחוקק אצלכם חוק שהוא נניח נוגד את ההלכה שלכם? אני לא חושב שיהיה כזה דבר.

היו"ר סאלח טריף:

עובדה שעשו.

טלי עייש:

במיוחד כאשר קבורה זה עניין הלכתי מובהק. למשל מתן הרישיון לחברה קדישא מותנה בתיאום להלכה. זה על-פי חוק, לא על-פי ההלכה, על-פי חוק. על-פי חוק צריך לתאם את ההלכה.

רן כהן:

על-פי ההלכה כבר העבירו קברים של אלפי יהודים.

טלי עייש:

מחוץ-לארץ.

ניסן סלומינסקי:

אז יעבירו. אז מה? חבר הכנסת רן כהן, מה איכפת לך? אנחנו נכתוב "הקבר יועבר על-פי ההלכה". אם ההלכה תגיד שכן אז יעבירו, בבקשה.

רן כהן:

מי יפרש את זה, האם שר הביטחון יפרש את ההלכה?

היו"ר סאלח טריף:

אני מוכן שהוא יועבר. אני מבין שאתה מציע שהוא יועבר על-פי ההלכה.

ניסן סלומינסקי:

במקום ההסתייגות של "שימוע" אני מציע לכתוב ש"הקבר יוזז על-פי ההלכה", אם יוזז. אם ההלכה תגיד שאסור להעבירו אז לא.

היו"ר סאלח טריף:

לא, אבל הוא יכול להיות מועבר על-פי ההלכה.

ניסן סלומינסקי:

אם ההלכה תגיד שכן.

רן כהן:

הוא אומר שאם הוא יועבר אז זה יהיה על-פי ההלכה.

בנימין אלון:

אדוני היושב-ראש, הייתי רוצה להביע את מורת רוחי ממה שקורה כאן. אני חושב יש בזה משהו מן האי-הוגנות. בסך הכל היתה הצעת חוק. זה לא עניין טכני שאנחנו אומרים שזה שינוי מהותי. היתה הצעת חוק שחבר הכנסת רן כהן הסביר אותה. בהחלט יכול להיות שכאשר נבודד את הקבר ותהיה החומה הזאת בין הגן לקבר יכול להיות שהמשפחה תאמר, הרי מלכתחילה לא רצינו לקבור אותו כאן ואנחנו נזיז את הקבר, והמשפחה תעשה את זה בהסכמה. אף אחד לא חושב שזה מכובד לקריית ארבע שיש דבר כזה ציבורי ולא נסכים שזה יהיה דבר ציבורי. אבל במקום ללכת בדרך הזאת ...

רן כהן:

ומה אם המשפחה לא תסכים להעביר את הקבר? האם הם יחליטו בשביל כל עם ישראל?

בנימין אלון:

ככה אני הבנתי ממך כאשר אתה העלית את זה. הבנתי שהצעת החוק שלך רוצה לבודד את זה ואתה פירטת עוד פעם שלא מדובר בקבר ולא מדובר בקבר. את כל זה אתה אמרת כאן בוועדה.

הטענה שמעלים פה חבר הכנסת אזולאי ואחרים היא לא טענה טכנית, היא טענה מהותית. אני אומר עוד פעם, אם הוועדה רוצה להחליט על הנוסח הקודם אז אפשר להיצמד אליו ולהצביע. אם רוצים להרוויח נקודות ועוד פעם לעשות מזה דיון ותקשורת ודיון ותקשורת ולעודד את הכ"כניקים של חברון, ולעומת זה להראות שיש גם כאלה שרודפים את הימין ורוצים לעקור את חברון ורוצים לעקור את קריית ארבע, כמו מה שהמפגינים של "שלום עכשיו" עושים שם כל הזמן - הם לא אומרים לעקור את קבר גולדשטיין, הם אומרים לעקור את קריית ארבע - אם זה הרווח ואם לא רוצים שהוועדה תהיה מאוחדת, אם רוצים להפוך את זה לנכס פוליטי סתם, אז תיצמדו לנוסח החדש שהגיע במחטף. אם רוצים להתאחד על הנוסח הראשון אז בואו ודון בו.

רן כהן:

אם הייתי רוצה להעביר את זה במחטף לא הייתי מכניס שום נוסח של שימוע.

היו"ר סאלח טריף:

חבר הכנסת אלון, אנחנו דנו בחוק הזה עוד פעם ועוד פעם לאור בקשת מערכת המשפט ומערכת הביטחון. לא בגלל שרצינו לעורר את הנושא כל פעם מחדש. אז אל תשמיץ את הוועדה שאתה יושב בה כל הזמן. אנחנו נשמעים למערכת הביטחון ולמערכת המשפט. אנחנו עושים את זה באחריות רבה.

ניסן סלומינסקי:

חבר הכנסת סאלח טריף, אני מציע שהוועדה תחליט לקבל את ההצעה הקודמת ונגמור את הסיפור.

רן כהן:

אולי אתם לא מאמינים לי, אני נשבע לכם בכל היקר לי שאני מאוד רוצה להגיע להחלטה משותפת איתכם. בוודאי אני לא מעוניין להגיע לאיזשהו עימות או התנגחות עם ההלכה. אני לא חושב שההלכה באה לקדש את גולדשטיין. אני חושב שההלכה סולדת מגולדשטיין. אני שואל אתכם שאלה, אם אנחנו מדבר על הפרק של העברת הקבר בהתנייה ששר הביטחון יחליט לאחר השימוע כרצונו, האם זה לא מקובל עליכם?

ניסן סלומינסקי:

לא. מה זה שימוע?

דוד אזולאי:

שר הביטחון לא יכול לקבוע בנושא הלכתי.

היו"ר סאלח טריף:

אבל הוא יקח את הכל בחשבון. גברת צביה גרוס, מה את חושבת על העניין הזה?

צביה גרוס:

אני לכשעצמי שומעת בפעם הראשונה את הדבר הזה, ואני לא תומכת בזה, כי אנחנו משאירים את זה שוב בידי שר הביטחון שייעלה את זה שוב לממשלה.

היו"ר סאלח טריף:

אף אחד לא רוצה ליטול אחריות, זה המשמעות, אף אחד לא רוצה להתנגש.

ג'סן סלומינסקי:

כי אתם נכנסים לפינה שהיא בניגוד להלכה.

דוד אזולאי:

אני חושב שאין כאן שום ויכוח. יש לי חשש שנוצר כאן איזשהו רושם שיש אנחנו ויש אתם. אני חושב שכולנו פה קודם כל בדיעה אחת. לגבי כל התפאורה מסביב, כל מה שקורה שם, אין בינינו ויכוח שאת הדבר הזה צריך לנקות משם. אני חושב שזה דבר שפוגע בכל אדם, בכל יהודי. הבעיה שלנו כאן היא אחת ויחידה, בעניין העברת הקבר, וזה נושא הלכתי. צר לי מאוד שאנחנו צריכים לקבוע בעניין הזה ולא משרד הביטחון ולא הגורמים הנוגעים בדבר שהביאו אותנו לכך.

רן כהן:

אני רוצה שתיתן את הפיתרון. אמרו לי במערכת הביטחון, וגם אני אומר לך, מה החשש שלי: שהקבר ישאר ואז יבואו הכ"כניקים ויתחילו לבנות עוד פעם, תבוא מערכת הביטחון ונתחיל להרוס עוד פעם, ואז אנשי כ"ך יבואו עוד פעם ויתחילו לבנות שוב. אני חושש שזה יהיה מישחק יותר גרוע מהיום.

דוד אזולאי:

חבר הכנסת רן כהן, יושב-ראש ועדת הפנים ואנוכי ביקרנו בנשר בקברו של עז א-דין אלקאסם.

רן כהן:

אבל זה בתוך בית קברות.

דוד אזולאי:

מי שנכנס לבית הקברות הזה רואה דבר בולט ומיוחד שם, וזה בולט לעין. נכון שזה בתוך בית קברות.

רן כהן:

גם הקבר של כהנא בולט בירושלים. האם אני מציע חוק על העברת הקבר של כהנא? הוא קבור בבית קברות. ועובדה שלא עולים לרגל לקברו של כהנא.

דוד אזולאי:

ברגע שאתה הולך להעביר את הקבר למקום אחר, החשש שלי שאתה תשים אותו בירושלים ואז תהיה עליה לרגל יותר גדולה. אם תשים אותו בחברון עלול להיגרם חזק יותר גדול.

הו"ר סאלח טריף:

אבל ההצעה היתה שאנחנו לא נשאיר את ההחלטה כאן בחוק בידינו אלא היה תהיה בידי השר ובידי הממשלה. לא אמרת מה דעתך על כך.

דוד אזולאי:

לסיכום אני רוצה להציע, אדוני היושב-ראש, יש פה שני דברים: או שאנחנו מעבירים את זה למשרד הביטחון, שהוא יקבל החלטה ונביא את ההחלטה לכאן לדיון ואז אנחנו נקבל החלטה בהתאם להמלצת משרד הביטחון. אפשרות שניה היא, אני שוב חוזר להצעה המקורית שלי, האם אנחנו כאן מקיימים דיון על ההצעה המקורית של חבר הכנסת רן כהן? אם מקיימים דיון על ההצעה המקורית של חבר הכנסת רן כהן - היא מקובלת עלינו, בואו נצביע עליה עכשיו. אין לי איתך ויכוח על זה. אם אתה רוצה לדון על ההצעה החדשה, זה נושא חדש ואז נלך לוועדת הכנסת ונקיים שם דיון.

היו"ר סאלח טריף:

אני מבקש לשמוע את הרב רביץ.

אברהם רביץ:

אני רוצה לדבר בעקבות הדברים שאמרה כאן גברת נטלי עייש. היא אמרה לנו קודם דבר שלפי דעתי הוא צריך להיות הקובע בשולחן הזה. אנחנו כיום פועלים לפי חוק בכל ענייני הקבורה. החוק, מבלי להזכיר את המילה "הלכה", מציג נוהלים מסויימים למתן רשות לעסוק בענייני קבורה לחברה קדישא. זה כולל את הכל.

אני חושב שגם בסוגיה הזאת אנחנו צריכים פשוט להיצמד לחוק הקיים מבלי להוסיף שום דבר. נאמר שהחברה קדישא, שהיא הממונה על-פי החוק של מדינת ישראל, תיקבע את העברתו של הקבר או אי-העברתו של הקבר. אני לא מדבר על האביזרים שמסביב לקבר, את זה צריך לעשות כעת (אני לא הייתי שם, אני לא יודע מה זה).

מיכה גולדמן:

אמרת שחברה קדישא היא שתיקבע אם להעביר או לא להעביר - זה לא בסמכותך. היא עושה את השירות לכבוד המת. במקרה הזה הכבוד לא קיים.

אברהם רביץ:

אני רוצה לומר לכם, אם מותר לי פה לשמש כרב בישראל, יש פעמים שמותר להעביר קבר מלכתחילה, במיוחד כאשר הקבר הוא ארעי, הרי זה המוודד לכך, ויש גם מיקרים אחרים שמותר להעביר את הקבר. לירושלים בכלל מותר להעביר קברים במקרים רבים, להעביר ממקום אחר לירושלים ברצון המשפחה.

ניסן סלומינסקי:

להיפך, ירושלים נקיייה מקברים, תמיד מוציאים משם החוצה את הקברים.

היו"ר סאלח טריף:

אני שומע עכשיו יותר רבנים מאשר חברי כנסת. הסתבכתי בין שני רבנים. בשולחן הזה יושבים בקיאים בהלכה.

אברהם רביץ:

לא בשולחן הזה ניקבע את ההלכה. אבל מה שאנחנו כן חייבים לקבוע בשולחן הזה, שהטיפול בקבר הזה, מתוך בדיקת האפשרות להעברת הקבר, יעשה על-ידי חברה קדישא, לפי הפרמטרים הקבועים, לפי הנוהלים הקבועים שיש לחברה קדישא מקדמת דנא. למה לנו להמציא את הגלגל כשהוא ישנו? לחברה קדישא יש נוהלים גם ידע מתי וכיצד מעבירים קבר.

אליהו ליפשיץ:

יש כאן פסיקה של הרבנים הראשיים כבר והחברה קדישא פועלת לפי פסיקת הרבנים.

היו"ר סאלח טריף:

אז היא לא תעביר את הקבר.

אברהם רביץ:

אני מציע לעצמנו כנסת להיות צמודים לחוק הקיים. החוק הקיים נותן את הסמכות לחברה קדישא לטפל בכל ענייני הקבורה.

היו"ר סאלח טריף:

החוק הקיים לא התייחס לאנשים שרצחו מתפללים, לאנשים שעשו להם אנדרטה. זה עושה בושה לחברה שלנו. צריך לתת גם פיתרון הלכתי לעניין הזה.

אברהם רביץ:

לכן אני אומר, חברה קדישא תיבחן את אפשרות העברת הקבר לפי הנוהלים הנמצאים בידה. יש לה נוהלים בעניין הזה, היא לא צריכה להמציא אותם, היא פועלת לפי הנוהלים האלה.

רפיק חג'-יחיא:

רציתי לשאול, אני מתייחס למה שאמר חבר הכנסת רן כהן, לא למה שכתוב בהצעת החוק, כי כאן יש בלבול, יש הצעה ויש תיקון. האם החוק הזה הוא חוק מיוחד חד פעמי להעברת הקבר הספציפי או חוק כללי?

רן כהן:

זה חוק איסור הקמת אנדרטאות למבצעי פעולות טרור.

רפיק חג'-יחיא:

אז אני מבקש גם להתייחס לדתות האחרות. כל הזמן חבר הכנסת רן כהן אמר שייעבירו אותו לבית עלמין יהודי.

ניסן סלומינסקי:

הוא מנסה להגיד שבדת המוסלמית גם כן יש בעיות ואיסור להזיז קברים.

רפיק חג'-יחיא:

אם חס וחלילה מחר יהיה מקרה דומה עם אדם ששייך לעדה הדרוזית ...

היו"ר סאלח טריף:

אתה פשוט פותח פתח למשהו שלא קיים. בעדה הדרוזית אין לגו בעיות. יש בית קברות.

רן כהן:

קודם כל ברכות לנאום הראשון של חבר הכנסת רפיק חג'-יחיא. דבר שני, אני רוצה להזכיר לך, קראתי, אני לא יודע אם זה היה לפני שבאת או אחרי שבאת, והסעיף לא אומר שום דבר לגבי בית קברות יהודי.

רפיק חג'-יחיא:

זה מה שאתה אמרת היום בישיבה, אמרתי שאני מתייחס לדברך ולא למה שכתוב.

רן כהן:

כשדיברתי על מקרה ספציפי דיברתי על גולדשטיין ולכן דובר על בית קברות יהודי. בחוק מה שמנוסח זה "יועבר קברו לבית עלמין שנתאשר כדן בתוך בית עלמין".

צביה גרוס:

אבל הוא מדבר על קברים באיזור.

ח כהן:

אני רוצה להציע, אדוני היושב-ראש, מאחר ונדמה לי שיש הסכמה כוללת לגבי הנוסח המקורי, גם לגבי ההגדרה, לגבי "מבצעי פעולות טרור", וגם לגבי הסרת כל הסממנים שמסביב לקבר, אני מציע שאת זה תעמיד להצבעה. אני עושה מאמץ להגיע להבנה ולשיתוף פעולה.

אני אעמיד, ברשותכם, את הנוסח של ההצעה שלי - אולי אני אגיש אותה לגבי נוסח דומה למה שהציע חבר הכנסת רביץ - אני אעמיד את זה למבחן ועדת הכנסת, שתיבחן האם זה נושא חדש או לא, ועל-פי זה אני אחליט. אם יוחלט שזה יכול להיכלל אז נביא את זה להצבעה.

היו"ר סאלח טריף:

או שאתה יכול להגיש את זה כהסתייגות.

דוד אזולאי:

אתה רוצה ליהנות עכשיו משני העולמות.

בנימין אלון:

תגיש את זה כהסתייגות ואז אני אגיד שזה נושא חדש ואז ועדת הכנסת תדון בזה.

היו"ר סאלח טריף:

אז הוא יגיש הסתייגות, כמו שאני עושה איתכם, כמו שאני עושה בכל מקום, וזה לגיטימי.

ח כהן:

אני התכוונתי לנוהל הזה. אני אגיש את ההסתייגות ואז זה יועבר לוועדת הכנסת. ואז או שזה יחזור הנה ויעבור או שזה יחזור ויוגש בתור הסתייגות. אבל ביקשתי את רשות הוועדה כדי שזה ייאמר במפורש.

היו"ר סאלח טריף:

אני רוצה שנקרא את הנוסח על-פי הצעת החוק כפי שהוגשה בתחילה עם כל השיפורים שהכנסנו בה. אם למישהו יש הסתייגות אנחנו כאן נאשר אותה, או לא נאשר אותה, והיא תוגש כהסתייגות, לא כחלק מהחוק שהוועדה הזאת מביאה לכנסת. האם זה מקובל?

מרים פרנקל-שור:

"חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998"

"1. חובת הסרת מצבת זכרון

מצבת זכרון שהקמתה מהווה עבירה לפי סעיף 4 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, תוסר ממקומה."

השאלה פה האם אנחנו אומרים "מצבת זכרון" - למעט הקבר עצמו?"

ח כהן:

"לעניין סעיף זה "מצבת זכרון" - למעט המצבה המכסה את הקבר". זה היה בנוסח המקורי ואני מציע שתוסיפי את זה, כי זאת הכוונה.

מרים פרנקל-שור:

"2. ביצוע ותקנות

שר הפנים מופקד על ביצוע חוק זה והוא יתקין תקנות לביצועו."

"3. הרחבת תחולה

שר הבטחון יורה למפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור להורות על הסרת מצבות זכרון כאמור בחוק זה.

"איזור" - כהגדרתו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977."

ניסן סלומינסקי:

פה יש לי בקשה, שבמקום סעיף 3 נכתוב שזה חל גם על יהודה ושומרון.

היו"ר סאלח טריף:

תגיש את זה כהסתייגות. הבנו את העניין.

ח' כהן:

אגב קבר גולדשטיין אתה מציע הצעה להחיל את החוק על יהודה ושומרון? זה לא יהיה, אתה מספח את השטחים דרך אגב פה.

ניסן סלומינסקי:

למה אתה אומר לספח?

היו"ר סאלח טריף:

יש לנו נוהל קבוע בוועדה, אנחנו מצביעים וזה יוגש כהסתייגות.

מרים פרנקל-שור:

"4. תחולה

הוראות סעיף 1 יחולו גם על מציבות זכרון שהוקמו לפני תחילתו של חוק זה."

היו"ר סאלח טריף:

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת ניסן סלומינסקי: בסעיף התחולה במקום סעיף 3 יבוא: "הוראות חוק זה יחולו על יהודה, שומרון וחבל עזה".

הצבעה על הצעתו של חבר הכנסת סלומינסקי לשינוי סעיף 3

בעד - 2

נגד - 5

אין נמנעים

ההצעה לא נתקבלה.

חבר הכנסת סלומינסקי, אתה יכול להגיש הסתייגות למליאה. אתה יודע גם שעמדת הממשלה תמיד היא מתנגדת לעמדה הזאת בכל החוקים שחוקקנו כאן לכן אתה זוכה כל הזמן מן ההפקר נגד הממשלה.

בנימין אלון:

הכ"כניקים ביש"ע יודו לך שלא החלת עליהם את החוק.

היו"ר סאלח טריף:

יש הצעה שנייה של חבר הכנסת רן כהן, ועכשיו נצביע עליה.

רן כהן:

אני רוצה לומר מה אני מציע. אני מציע לכלול את סעיף 2 כפי שקראתי אותו קודם לכן: "נקבר אדם אשר ביצע מעשה טרור שלא בבית עלמין כאמור בהוראות סעיף 8(4) לפקודת בריאות העם, 1940 (להלן - הפקודה), יועבר קברו לבית עלמין שנתאשר כדין בתור בית עלמין בהתאם להוראות הפקודה". אני אנסח את זה אבל אני מבטיח שלא יהיה שום שינוי.

יהיה פה גם סעיף קטן (ב) שיידבר על הנושא של השימוע ואולי נכלול את הסעיף, אני אתייעץ עם חבר הכנסת הרב רביץ מה ההגדרה המתאימה לגבי הנושא של חברה קדישא.

ניסן סלומינסקי:

יש כאן אי-בהירות מסויימת.

בנימין אלון:

לא, הוא מציע הצעה, אתה יכול להיות נגדה, אז זה לא יתקבל בוועדה, ואז הוא יגיש את זה כהסתייגות.

היו"ר סאלח טריף:

הצעת הוועדה היא צמודה לחוק הקודם המרכזי. הוא יכול להגיש הסתייגות.

בנימין אלון:

ואתה יכול לומר שההסתייגות שלו היא שינוי מהותי.

ניסן סלומינסקי:

הוא מתכוון שזאת תהיה הסתייגות שתעלה עם זה לכנסת.

בנימין אלון:

אין דבר כזה. זה כמו הסתייגות שלך.

ניסן סלומינסקי:

ההסתייגות שלי לא צריכה לבוא לוועדת הכנסת.

בנימין אלון:

כי אף אחד לא טען לגביה שזה נושא חדש.

רן כהן:

זה מאוד פשוט, ההסתייגות שלך הולכת אוטומטית למליאת הכנסת. ההסתייגות שלי, אם היא תתקבל, היא תעבור למליאת הכנסת. תוכל לטעון לגביה, בין אם היא תתקבל ובין אם היא לא תתקבל, שזה נושא חדש.

היו"ר סאלח טריף:

חבר הכנסת רן כהן, הרי גם אתה יכול להגיד שההסתייגות שלו זה אותו דבר. כדאי לך לדעת. תמיד אפשר להשתמש במנגנון הזה בוועדת הכנסת.

רן כהן:

ההסתייגות שלי, אם היא תתקבל ואם היא לא תתקבל, אתה יכול אחרי ההצבעה לומר שזה נושא חדש ואוטומטית היא תעבור לוועדת הכנסת.

היו"ר סאלח טריף:

נעבור להצבעה על הצעתו של חבר הכנסת רן כהן.

הצבעה על הצעתו של חבר הכנסת רן כהן לשינוי סעיף 2

בעד - 3
נגד - 3
אין נמנעים
ההצעה לא נתקבלה.

בנימין אלון:

אני מבקש לראות בזה נושא חדש.

מיכה גולדמן:

ועכשיו זה עובר לוועדת הכנסת.

היו"ר סאלח טריף:

נצביע כעת על הצעת חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998 לפי הצעת הוועדה.

הצבעה על הצעת חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998

בעד - 6
אין מתנגדים
אין נמנעים
הצעת החוק נתקבלה והיא תועבר למליאה לקריאה שניה ושלישית.

היו"ר סאלח טריף:

רבותי, אנחנו קיבלנו פה אחד לקריאה שניה ושלישית את הצעת חוק איסור הקמת מצבות זכרון למבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998 של חבר הכנסת רן כהן והיא תועבר למליאה לקריאה שניה ושלישית עם כל ההסתייגויות, אם יאושרו.

מרים פרנקל-שור:

אני מבקשת את אישור הוועדה, שאלתי את היועצת המשפטית של מערכת הביטחון אם פקודת בריאות העם חלה באיזור.

צביה גרוס:

נדמה לי שלא אבל אני לא זוכרת.

מרים פרנקל-שור:

אני מבקשת את אישור הוועדה שאם נצטרך לעשות שינוי כלשהו בעקבות זה שפקודת בריאות העם לא חלה שם שנוכל להכניס את זה.

היו"ר סאלח טריף:

בסדר גמור. רבותי, תודה רבה לכם.

הישיבה ננעלה בשעה 12:25